

Position Paper

Uitrolstrategie programma ERTMS

Het huidige systeem voor beveiliging van het spoor (ATB) functioneert goed, maar verouderd en komt uit een tijd dat er minder treinen reden dan nu. ATB moet in de komende decennia vervangen worden. Het kabinet heeft gekozen om ERTMS in te voeren. ERTMS is uitgegroeid tot de internationale standaard voor treinbeveiliging, ook buiten Europa. ERTMS is meer toekomstvast, doordat de mogelijkheden voor doorontwikkeling uitgebreider zijn.

Actief partner programma ERTMS

ProRail is actief partner in het programma ERTMS en werkt samen met NS, het ministerie van IenM en overige vervoerders en ketenpartners aan de voorbereiding van de uitrol van ERTMS in Nederland. Het programma bevindt zich in de planuitwerkingsfase. ProRail levert in deze fase van het programma als spoorbeheerder een inhoudelijke bijdrage aan bijvoorbeeld de planvorming voor aanleg van ERTMS in de infrastructuur, systeemintegratie, configuratiemanagement, het proefbedrijf en de uitrolstrategie. Ook leveren wij een structurele personele bijdrage aan onder andere het programma-management, omgevingsmanagement, contractmanagement en programmaondersteuning.

Best value for money

In de uitrolstrategie heeft de staatssecretaris gekozen om met het beschikbare budget als eerste de lijnen waar dit de meeste baten oplevert, ook voor het internationale treinverkeer, te voorzien van ERTMS. Daar waar de meeste reizigers en verladers profijt hebben van de voordelen. Met dit uitgangspunt is het praktisch om de TEN-T 2030 verplichtingen voor dit moment deels los te laten en beter aan te laten sluiten bij de huidige inzichten in het internationale treinverkeer. Bij een investering van deze grootte moet zo veel mogelijk effect worden bereikt voor Nederland en voorrang worden geven aan die lijnen die de meeste baten opleveren in termen van capaciteit, veiligheid, interoperabiliteit en vervangingsmoment.

Aaneengesloten netwerk

Voor de treindienstleider en de machinist en de besturing van het spoornetwerk is het een belangrijke voorwaarde dat de lijnen die van ERTMS worden voorzien een aaneengesloten netwerk vormen. Hier is in de uitrolstrategie invulling aan gegeven.

Snelheid en zorgvuldige invoering in balans

In de uitrolstrategie is voorzien dat voorafgaand aan de daadwerkelijke realisatie voldoende tijd wordt genomen voor de voorbereiding en bijvoorbeeld een gedegen proefbedrijf. Vanuit de ervaring met de Fyra hebben we geleerd dat dit onmisbaar is voor een betrouwbare implementatie van een nieuw element met impact op reiziger en verlader in het spoorstelsel. Een voortvarende uitrol van ERTMS en een zorgvuldige invoering zijn hier goed in balans.

Handhaving budget

We willen benadrukken dat het van belang is dat het huidige budget voor de uitrol van ERTMS tenminste gehandhaafd blijft. Onlangs is een afgewogen keuze gemaakt om een deel van het budget van het programma in te zetten voor de problematiek rondom Schiphol. Verdere versoering zou volgens ons leiden tot negatieve gevolgen. De herijking die dan moet plaatsvinden gaat dan waarschijnlijk ten koste van de huidige lijnen in de uitrolstrategie,

waardoor het voordeel voor internationaal treinverkeer aanmerkelijk afneemt en de samenhang in het netwerk verloren gaat.

Vooruitblik uitrol na 2030

Daarnaast moet rekening worden gehouden en budget worden gereserveerd voor de uitrol van ERTMS in heel Nederland na 2030. De sector investeert op dit moment in onderzoek, opleiding en kennis. De opstartkosten voor een project als ERTMS zijn aanzienlijk, en alleen door de uitrol van ERTMS na 2030 voort te zetten kan dit optimaal worden benut.

Harmonisatie bestaande baanvakken

Op dit moment zijn er verschillen in het gebruik van ERTMS op de baanvakken die al van ERTMS zijn voorzien. Op een later moment zullen we samen met onze partners in het programma uitwerken hoe de harmonisatie van bestaande baanvakken zal plaatsvinden. Dit is een belangrijke voorwaarde voor de opleiding en inzet van machinisten en voor een gebruiksvriendelijk systeem voor machinisten en treindienstleiders.